

REDACCIÓ :
Josep PALLACH
32, av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIÓ :
Antoni IBORRA
13, rue Bassano, París (16°)
C. Ch. Postaux 4163-90 — PARIS *Preu de l'exemplar: 20 francs.*

Suscripció l'any: 250 francs.

**FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME**

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Després de la renúncia del Sr. IRLA

MANUEL SERRA i MORET prén possessió del seu càrrec de President de la Generalitat de Catalunya

DECLARACIÓ DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

El Moviment Socialista de Catalunya, en presència del greu esdeveniments que confirmen els rumors que fa dies circulaven relatius a un intent de violació de la legalitat institucional catalana els quals han sembrat l'alarma entre tots els catalans fidels a les institucions i als principis democràtics que han estat l'amor i l'orgull del nostre poble,

CONSTATA :

Que el President interí de la Generalitat, senyor Josep Irla, abandona el càrrec amb el qual havia estat investit per les disposicions de l'article 44 de l'Estatut Interior de Catalunya i la representació parlamentària que li havia conferit el nostre poble,
I que el depositari de la continuïtat institucional catalana resta avui l'actual President del Parlament de Catalunya, senyor Manuel Serra i Moret, el qual passa, en virtut de les mateixes disposicions de l'article 44, a la Presidència de la Generalitat de Catalunya.

RATIFICA :

La seva fidelitat a les Institucions que lliurement va donar-se el nostre poble les quals seran de bell nou el símbol nacional que reuneix a tots els catalans en un mateix sentiment i una mateixa fe en els destins de la Pàtria oprimida i les quals no poden obeir a altres principis ni altres objectius que a una rigurosa ètica política i personal ue guiï la nostra comunitat, tant en territori patri com à l'exili pels camins del triomf i de la llibertat freturada.

S'ADREÇA, finalment, a tots els catalans, partits polítics i organitzacions nacionals i sindicals, demanant-los que en aquesta hora greu cerquin de crear per damunt de tot un clima de concòrdia nacional entorn del legítim President de la Generalitat de Catalunya.

Paris, 18 de maig del 1954
Pel Consell General del M. S. de C.
PALLACH. IBORRA. MIQUEL.

Bon punt el President del Parlament de Catalunya, tingué coneixença de la pública renúncia del senyor Irla, prengué possessió del càrrec de President de la Generalitat, tal com ho exigeix l'article 44 de l'Estatut Interior.

El President Serra i Moret a l'assumir les funcions que li atribueix la Llei Catalana, adreça una cordial lletra de salutació al President del Govern d'Euzkadi, senyor J. A. de Aguirre.

Igualment s'adreça, saludant-los, al President de la República Espanyola a l'Exili, senyor Martínez Barrios i als organismes institucionals emigrats.

LES ADHESIONS DE L'EMIGRACIÓ CATALANA

Es de tot arreu de França, de Beziers, de Perpinyà, de Marsella, de Tolosa, d'Agde, de Lyon, d'Avinyó, de Burdeus, de París, de Montpeller, etc., que en el moment d'escriure aquestes ratlles es reben a la Presidència de la Generalitat les mostres fervents de l'opinió emigrada justament revoltada contra l'assaig del « cop d'Estat ». Sindicalistes catalans de totes les tendències, socialistes, membres de l'Esquerra Republicana de Catalunya, d'Estat Català, del Front Nacional, d'Unió Democràtica, F.N.E.C., ex-combatents catalans de la Divisió Macià-Companys, i molts catalans sense part manifestant igualment l'adhesió i la fidelitat a la persona i al càrrec del President de la Generalitat.

Contra l'intent de violar la legalitat catalana

La meitat de l'edició d'aquest periòdic va destinada a l'Interior de Catalunya. El lleixen sobretot homes de 20 a 35 anys. La majoria desconeixen aquesta vida migrada i trista que han portat fins ara les nostres Institucions a l'Exili. Són ells però els que mantenen tens l'esperit nacional i social que dona un contingut positiu a la voluntat antifranquista de la gran majoria del catalans. No podem ignorar això en el moment d'escriure aquestes ratlles i de comentar els deplorables esdeveniments que ha viscut aquests dies l'exili català. I malgrat tot, tampoc podem silenciar-los. Moderant l'expressió, dominant la indignació que puja a flor de llavi, ens cal informar obertament la opinió catalana de dintre i de fora, del barroc intent de violar la única cosa que ens restava als catalans susceptible d'unir-nos, i digne de respecte, malgrat la deixadesa dels que l'usufructuaven: El símbol d'unes Institucions que Macià feu viure amb l'esforç d'una vida i que Companys prestigià amb el seu heroisme davant la mort. I que ningú — per feble o per incapaç que es sentís — no podia oferir a l'aventurerisme polític per servir-li d'escambell.

HEM DE DIR LA VERITAT

Devem doncs dir la veritat: que la opinió catalana emigrada jutgi el que ha succeït. Que els nostres germans de l'Interior facin un esforç per conèixer i per comprendre. Els ho demanem en nom d'un companyonatge que coneix pla bé les seves reaccions: món de fantasmes aquest de l'Exili, els noms del qual desconeixen i que no ha estat ni capaç de servir-los de tornaveu! Es cert. I malgrat tot us cal dominar el fàstic que produeixen aquestes maniobres i vèncer la reacció que tots hem tingut al parlar « dels de fora »: « no se saben ni entendre! » « Deixem-los d'una vegada! »

ES CATALUNYA LA QUE HA SOFERT

No. Catalunya tota sencera — de dintre i de fora — se sent avui igualment ofensa i ens cal sentir-nos solidaris davant l'ofensa i reaccionar contra l'escarni. Nosaltres ho fem obertament, tristament convençuts del malament que ha servit en general l'emigració catalana les possibilitats de ressorgiment del nostre poble. Però més convençuts encara que en la emigració hi ha extraordinàries reserves de valors morals i d'experiència política, que seria un crim deixar perdre. I que el mal seria profund — i potser irreparable — si tard o d'hora no s'alça arreu la bandera de la veritat i de la ètica que ha de fer triomfar una nova política.

El nostre poble és un poble de reaccions estranyes. Hem suportat durant anys i anys la ineficàcia, el silenci, el saboteig a vegades de les iniciatives que sorgien, a dintre o a fora, per fer quelcom de positiu. Alguns deuen haver-se pensat que erem mesells i és per això que han intentat aquesta mena de « cop d'Estat » que ha tingut la virtut de fer-nos redreçar a tots, com si ens haguessin fuetejat. Potser d'ací vindrà el redreçament! L'austera figura del President Serra i Moret ens dona l'exemple de fermesa i de coratge que necessitem tots en aquestes hores greus.

Després de signar uns decrets il·legals, el Sr. Irla abandona el càrrec de President Interí de la Generalitat.-El President del Parlament de Catalunya a l'Exil, Manuel Serra i Moret, es fa càrrec de la Presidència de la Generalitat

HEUS ACI ELS FETS

El dissabte dia 15 de maig la direcció d'aquest periòdic rebia un plec de documents interiors d'un partit polític (E. R. de C., Secretaria General), en el que se li comunicaven coses que tot, en la vida política normal, aconsella tenir separades.

Hi havia primerament un cordial intercanvi de lletres entre dos polítics catalans, pertanyents a un mateix partit — els senyors Tarradellas i Sauret — entre els quals no és exagerat dir que no regnava fins aleshores una bona harmonia. I venien després una sèrie de suposats « decrets » del President Interí de la Generalitat senyor Josep Irla, que presentats així, semblaven talment el regal de noces d'aquest nou maridatge que els dos polítics al·ludits ens anunciaven amablement.

UNA COSA ESTRANYA: QUI ES CONSELLER PRIMER? HAVIA DIMITIT L'ANTERIOR ENCARREC EL SENYOR CARLES PI I SUNYER?

El primer « decret », causa ocasional de l'intercanvi de lletres ja esmentat, nomenava al Sr. Tarradellas Conseller Primer de la Generalitat de Catalunya i li delegava « funcions executives ». La primera pregunta que hom podia fer-se al llegir-lo, és la següent: — Com és possible nomenar un Conseller Primer mentre continuava encara en funcions el Sr. Carles Pi i Sunyer, encarregat pel propi Sr. Irla, ara fa uns mesos, de constituir un Consell de Catalunya a l'Exili?

El senyor Pi i Sunyer no havia declinat aquest encàrrec i únicament havia comunicat al senyor Irla, segons ens diu el « decret » del dia 7 de maig, que « encara no havia pogut portar a terme els seus propòsits. »

No acusava doncs aquest « decret », sense explicar-la, una excessiva pressa per part del senyor Tarradellas per ocupar la plaça del senyor Pi i Sunyer, sobretot quan aquest havia anunciat en la seva lletra oberta a l'ex-President de la Generalitat, que els esforços encomenats demanarien temps?

L'absurditat d'aquesta situació era tan evident que és amb aprensió que continuàrem la lectura de l'esmentat document.

PRIMERA IL-LEGALITAT: S'INVENTA

UN « CONSELL D'ELECTORS »

Aquesta primera part era en efecte la introducció a un intent de violació de

la Legalitat Constitucional que una sèrie de « decrets » posteriors ens revelava.

El senyor Irla era fins el dia 7 de maig President Interí de la Generalitat perquè l'assassinat del President-Martir havia deixat el càrrec vacant, i devia substituir-lo el President del Parlament de Catalunya. La continuïtat institucional exigeix que si, per qualsevol causa — dimissió o desaparició — faltés el President Interí de la Generalitat, el substituís el President efectiu del Parlament, Manuel Serra i Moret, el qual ocupà el càrrec després de la mort d'Antoni Rovira i Virgili.

Això que sembla tan clar, es veu que no ho era per l'autor del « decret » el qual en vint-i-quatre hores, sense consultar ni al President del Parlament Català, ni als diputats, ni a cap força política o sindical catalana, ni a cap personalitat de reconeguda solvència patriòtica, ni a cap organisme nacional, munta un « consell de grans electors » presidit pel senyor Tarradellas i que té com a única missió trobar un successor al senyor Irla.

La il·legalitat és flagrant i ni el pànegirista oficis del « cop d'Estat », que dos dies després ens en cantava les lloances en un òrgan periodístic que fou creat per defensar la idea europeïsta i no les « idees » lerrouxistes, s'atreix a insistir-hi. És evident que la substitució de Irla per Serra i Moret és un fet que ens ve imposat per la Legalitat Constitucional que tots hem acceptat com a símbol de la Continuitat Catalana. Violar-la és col·locar-se fora de la Llei. I la Llei és l'únic que ens resta als catalans emigrats que hem acceptat el valor simbòlic de la Generalitat! L'autor del decret esmentat violava el principi mateix al qual devia el càrrec: la ficció simbòlica que tots hem acceptat per bastir-hi l'Exili polític. Al signar el « decret », el senyor Irla ja abandonava el càrrec, i d'una manera no gens brillant.

SEGONA IL-LEGALITAT: EL SENYOR IRLA FA PRESIDENT AL SENYOR TARRADELLAS

Després d'aquest « decrets » que recorren d'una banda els intents del cap del Govern de Vichy de nomenar-se successor, i d'altra banda « les lleis de successió » del Caudillo, ve el que se'n diu « renúncia » del senyor Irla.

En realitat l'ex-president del Parlament de Catalunya, en funcions de President Interí de la Generalitat no podia presentar la renúncia a ningú més que

als que l'havien nomenat, és a dir als diputats al Parlament de Catalunya o al seu representant l'actual President Manuel Serra i Moret.

Presentar aquesta renúncia al senyor Tarradellas significa abandonar el càrrec i no pas dimitir-lo legalment. I si en el pla humà aquesta pressa pot ésser comprensible (no volem entrar tampoc en raons familiars que la motiven) no ho és gens quan s'han tingut cinc o sis anys per meditar lliurement la cosa, i sobretot quan la llei dicta clarament les normes que cal seguir. L'únic autoritzat per a recollir la dimissió era el President actual de l'organisme que elegí al senyor Irla. No fer-ho així és abandonar el càrrec. I traspasar-lo al senyor Tarradellas és sumar la il·legalitat a la il·legalitat.

EL FONS DEL PROBLEMA

Però encara hi ha més. Tot això s'ha fet, repetim-ho, en el curt termini de quinze dies segons se'n diu oficialment (el cert és que el conjunt de decrets es feu públic tot d'un cop, junt amb el curiós intercanvi de lletres citat, i que dos dies després ens publicava l'esmentat panegiric). I s'ha fet, repetim-ho sense consultar a ningú, ni als òrgans legals de les Institucions, ni a aquests altres òrgans polítics que són els sectors polítics i sindicals emigrats, o els grups de l'Interior, o a les personalitats de prestigi indiscutible que haurien pogut aconsellar... I hom es demana: Perquè? Perquè aquesta barroeria, aquesta inconsciència? Com és possible que l'home — o els homes — que han muntat tot això no hagin sentit el mal que feien a Catalunya?

L'anònim « europeïsta » que ha trobat això ben fet, ens diu que « calia assegurar la continuïtat » i « que l'automatisme en matèria de substitucions ja ha donat el que podia ». Caldria demanar qui autoritza a aquest senyor a afirmar coses com aquesta, havent-hi a l'Exili el President del Parlament, que durant cinc anys ha afirmat sempre que ha pogut la presència de la Institució Parlamentària, i que no ha estat públicament discutit per ningú?

LA POLITICA DE LA NIT

Una afirmació talment greu per que no ha estat plantejada públicament durant aquests llargs anys de silenci total de la Presidència de la Generalitat i del propi senyor Tarradellas, silenci i abstenció que li recordava fa poc, públicament, un òrgan del seu propi partit?

No era possible consultar els organismes institucionals, el Parlament, els diputats, els Partits Polítics i les Forces Sindicals, els organismes patriòtics? Era necessari fer tot això a corre-cuita, de bella nit, imitant el trist exemple dels dictadors d'opereta — i en realitat cobrint-nos a tots els catalans amb l'estigma del ridícul?

Es volia violar la legalitat institucional i per això era necessari que s'anés decandint tota vida política, que s'anés morint tot, i àdhuc el propi partit que suava reaccionava contra aquesta política de l'abstenció, del silenci i de la nit. Aquesta és l'explicació. Es volia impedir així que el càrrec anés a qui de dret li pertocava. I últimament s'han volgut destruir les probabilitats que tenia el senyor Pi i Sunyer de crear un Consell que té plantejats l'emigració. Problemes, no ho oblidem, sorgits precisament per l'abandó i la incapacitat dels que ara han intentat resoldre'ls brutalment violant el més elementals principis de la Llei Catalana.

Quan les coses polítiques estan novades, cal desnourar-les amb paciència i bona voluntat. Tallar el nus amb l'espasa ho podia fer Alexandre. Però els autors d'aquesta trista maniobra no són ni caporals!

CONCLUSIO: CATALUNYA CONTINUA

Acabarem aquest massa llarg comentari amb aquesta simple afirmació: Catalunya continua. Simplement. Aquesta és la conclusió d'aquest trist episodi de l'anecdòtic polític català massa ric desgraciadament en esdeveniments similars des del temps de l'Emiliano. En realitat els fets ens avergonyixen a tots, àdhuc als que no hi hem intervingut gens i els blasmen com es mereixen. Els que els han intentat provenen el menyspreu que tenen pel poble de Catalunya i per aquesta emanació de la consciència civil catalana que és l'Exili i la Resistència Interior. I això no els engrandeix gens. Però quan un poble inspira menyspreu als polítics que diuen que l'han governat, és que quelcom en aquest poble manca d'autenticitat. I d'això tots en tenim un xic la culpa. Tots hem estat una mica còmplices d'aquesta gran covardia col·lectiva que no ens ha permès dir les coses pel seu nom. No és pas que hagin mancat les ocasions, malauradament.

Per la nostra part, no som còmplices ni tan sols amb el silenci. Diem la veritat i continuem el nostre camí, amb moltes ganes de no perllongar la discussió. Ni diem que cal actuar, com a conclusió del comentari, perquè l'acció és consubstancial amb la nostra existència. Catalunya continua en la Institució, dignament representada pel President Serra i Moret. Catalunya continua en les joventuts del nostre poble, que lluiten i sofreixen i van a la Presó. Catalunya continua també a l'Exili en les velles generacions — en les generacions de les il·lusions fallides i del sacrifici fecund — que s'han revoltat davant tanta inconsciència i que redreçen ara les velles banderes de la Generalitat de Catalunya per aixoplugar-hi una política nacional honesta i decidida.

Josep PALLACH.

DECLARACIO DE L'AGRUPACIO CATALANA D'INVALIDS I MUTILATS DE GUERRE

(Antics Combatents Catalans)

L'Agrupació Catalana d'Invalids i Mutilats de Guerra, el President d'Honor de la qual és el Mestre Pau Casals, ha fet conèixer la següent declaració:

Reunit el Consell Directiu Nacional amb caràcter d'urgència, degut a les greus noves aparegudes públicament, fa públiques les decisions preses:

1. El Consell Directiu Nacional de l'A.C.I.M.G. pren bona nota de la renúncia del President de la Generalitat senyor Josep Irla, i no pot reconèixer ni com a legals ni com a necessàries els intents d'un determinat grup representat pel Sr. Tarradellas per apoderarse de la Presidència citada.

2. L'A.C.I.M.G. nega als senyors Tarradellas i Sauret tota autoritat moral i política per ostentar cap càrrec que ells mateixos s'han atribuït, mitjançant un cop de força política contrari a totes les normes democràtiques per les que es regeix el poble català.

3. L'A.C.I.M.G., conjuntament amb tots els ex-combatents catalans reconeixen com a President legítim de la Generalitat de Catalunya, l'Honorable President del Parlament Català, senyor Manuel Serra i Moret.

Le resta de la declaració, que no reproduïm per manca d'espai, denuncia a tota l'emigració catalana els intents dictatorials que amaguen el temor d'afrontar responsabilitats el dia de demà. «Fou contra aquests procediments autènticament feixistes que tots nosaltres varem donar lo millor de la nostra joventut», acaba dient la declaració.

LES CONSULTES ENTRE ELS PARTITS CATALANS

Bon punt es conegué la notícia del « cop de força » que s'intentava dur a terme contra les Institucions Catalanes, violant l'article 44 de l'Estatut Interior, els diferents representants dels Partits Catalans a l'Exili — Estat Català, Front Nacional, Unió Democràtica (Moviment Democràtic-Cristià de Catalunya), Moviment Socialista de Catalunya — decidirent mantenir el més estret contacte i informar ràpidament els organismes de l'Interior, d'aquest acte antí-democràtic, executat sense consultar a ningú i contrari a totes les normes de la més elemental ètica política.

TOT CAMINANT

LA CAIGUDA VERTICAL

Perquè un daler superior ens ha fet considerar les institucions com la més alta manifestació d'una victòria del nostre poble, ens ha causat pena i desencis llegir els decrets del que fou President de la Generalitat, senyor Irla.

Aclarim i precisem. Qui ens ha causat més pena és el propi senyor Irla. Aquest home mediocre, ocupà la Presidència interina de la Generalitat en compliment de l'article 44 de l'Estatut interior de Catalunya que preveniu la substitució del President de la Generalitat pel President del Parlament. I ara, en lletra adreçada al senyor Josep Tarradellas, li comunica la seva renúncia a la Presidència, al·legant que el seu estat de salut li interdeix l'exercici de qualsevolga de les funcions que constitucionalment li pertocuen.

En aquest cas, si la senectud no us ha llevat el coneixement, no és al President actual del Parlament a qui pertoca ocupar la Presidència de la Generalitat. No ho diu l'article 44 de l'Estatut interior? Es que vos no careu ocupar aquesta, la més alta funció, en virtut d'aquest mateix article?

Continuaré atribuint a la trista infantesa de la senectud l'atzagaïada que representa el fet d'haver intentat crear el «Consell de Catalunya» car altrament us hauria d'adjectivar durament, tal com mereix tot home que no respecta les institucions del nostre poble, amb la mateixa furia que ho faig quan es tracta de Franco.

Heu traspassat els límits de l'ètica política. Fent aquest decret heu incomplet, conscientment, les disposicions de l'Estatut interior de Catalunya. Us heu irrogat unes facultats que no teníeu, car l'article 56 diu textualment: «El President, quan no estigui reunit el Parlament, a proposta i per acord unànim del Govern, i amb aprovació de les dues terceres parts de la Diputació Permanent, podrà en casos excepcionals que requereixin una decisió urgent, establir per decret sobre matèries la regulació de les quals correspongui al Parlament.»

No heu rebut cap aprovació del Govern perquè aquest no existia, ni existeix. No teniu l'aprovació de les dues terceres parts de la Diputació Permanent perquè no funciona, i tampoc la vostra substitució no era un cas excepcional ni urgent car està perfecta-

per Enric Brufau

ment i normalment previst en l'article 44. Els vostres decrets són una impostura i d'aquesta infracció a les nostres lleis, en temps normal, en serieu responsable davant del Tribunal de Cassació de Catalunya o del Garanties Constitucionals d'Espanya.

Dieu que el senyor Tarradellas venia exercint el càrrec de Conseller Pimer, però, àdhuc l'article 45 ignoreu quan estipula clarament que, en cas nomenar-lo quan el Parlament està tancat, teníeu l'obligació de comunicar-ho a la Diputació Permanent. I el decret del nomenament, on és! Pobre home! Que sou infeliç!

A més a més, si vos heu dimitit, el Conseller Primer que vos heu nomenat no queda dimitit també? S'ha vist en algun lloc que el cap del govern dimiteixi i els ministres continuin?

Ara m'adono d'on ve la nostra malaurança! Passareu a la història auriolat de tanta glòria i prestigi que em temo que al meu poble no hi haurà prou carrers pel vostre nom. Heut fet, pobre home! un flac servei a Catalunya i a la República. Es a dir, heu fet ço que de vos podíem esperar.

Es cert que els catalans són millor llavor que tot això i no deixarem consumir les vostres maldats i torpituds.

No us preocupeu més. Dediqueu-vos als vostres afers, i torneu al vostre poble. Ja tenim President legal i, sobretot, perquè la sort i l'atzar ho han volgut així, ja tenim el President moral, que no necessita ni de vos, ni de volsaltres, per a mantenir la flama candent de les aspiracions del nostre poble, ben alta i ben viva.

L'ADHESIO DEL CONSELL NACIONAL CATALA

EL CONSEL NACIONAL CATALA expressa la seva adhesió al President de la Generalitat

El senyor Lluís Esteve, secretari general a França del C.N.C. ens comunica el text de la lletra d'adhesió adreçada al President de la Generalitat:

« Honorable Senyor:
En nom de la Delegació a França del Consell Nacional Català tinc l'honor de fer-vos patent la nostra incondicional adhesió a la vostra persona i a la representació de la veritable Catalunya en vos personificada com a President del Parlament Català, i des d'ara com a President de la Generalitat de Catalunya.

Blasmen energicament i concepuem traïdora l'actitud de determinats elements els quals intenten avantposar llurs interessos particulars per damunt dels interessos sagrats de la nostra estimada Catalunya.

Estem, Honorable President, a les vostres ordres en tot el que maneu per la salvació de Catalunya, la defensa dels drets nacionals i per la reconquesta de la nostra llibertat. Visca Catalunya!

Visqueu molt anys, Honorable President pel bé de Catalunya.

Lluís ESTEVE.

Avinyó 19 de maig de 1954.»

EL PRESIDENT Manuel Serra y Moret

DIMITEIX EL SEU CARREC DE MEMBRE DEL CONSELL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Un dels primers gest del President Serra i Moret, quan conegué, de manera indirecta la renúncia del Sr. Irla al càrrec de President Interi de la Generalitat, fou dimitir el seu càrrec de membre del Consell General del M. S. de C. pel qual havia estat elegit d'una manera ininterrompuda pels organismes rectors del Moviment.

Es amb orgull i respecte que avui seguirem, com a President de tots els catalans, l'home que ha contribuït més que ningú a donar al nostre Partit la fesomia que ens esforçarem a conservar-li sempre, feta de fidelitat a uns valors morals que són les bases essencials de l'esforç socialista.

I és amb estimació profunda que tots li portem, que li diem avui, al saludar-lo en aquest nou càrrec que fa d'ell la màxima representació política del nostre poble: A les vostres ordres, President!

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA